

Achtste Nationale Houten Heipalendag
17 januari 2013
Locatie: Waag, Aalmarkt 21, Leiden

17 januari 2013 vindt alweer de 8ste editie van dit evenement plaats, wat in 2006 bij SHR in Wageningen zijn oorsprong vond. De dag wordt door de branche vereniging F30 (www.f3o.nl) georganiseerd en er komt een veelzijdigheid aan onderwerpen die met houten paalfunderingen te maken hebben aan bod. Het gaat over de duurzaamheid zowel in relatie tot levensduur als tot milieuvriendelijkheid, over de betrouwbaarheid van een houten funderingsconstructie, over historische waarden, over het effect van de omgeving op de fundering zoals grondwater en stadsbomen en natuurlijk gaat het ook over de ernst van de problematiek welke in een discussievorm in zijn volle omvang belicht wordt. SHR is natuurlijk direct betrokken bij alle hout aspecten die hierbij een rol spelen en verzorgt ook dit jaar weer presentatie die gaat over de verschillen in levensduur en constructietype van houten paalfunderingen onder waterbouwkundige constructies en gebouwen. Het evenement heeft de afgelopen jaren steeds aan aandacht gewonnen en ook dit jaar worden weer circa 150 deelnemers verwacht met diverse achtergronden zoals onderzoek, beleid, bouwhistorie, restauratie, renovatie, wetenschap, en eigendom. Deelname aan de dag is gratis maar gezien het beperkt aantal plaatsen op de locatie (De Waag in Leiden) is aanmelding noodzakelijk. Uw aanmelding kunt u doen via Email (p.nelemans@f3o.nl).

Het programma ziet er als volgt uit:

13.15 Ir. Jorrit Kalt (IBA namens DIVV)

De palen onder brug 400 nader bekeken.

Er was een unieke gelegenheid in Amsterdam om de geotechnische draagkracht en het sterkteverlies over de gehele stam van 12 palen te bekijken. De draagkracht was hoog (circa 350 kN) en de aantasting beperkt.

13.30 Sjaak Bisseling (Protekta)

Duurzaam houtherstel voor meerpalen en waterbouwwerken'

Houtconstructies in de waterbouw zijn meestal slechts gedeeltelijk aangetast. Toch wordt vaak het complete bouwwerk vervangen, terwijl die plaatselijke aantasting perfect te renoveren is. Door een nieuwe techniek is het mogelijk om palen te repareren of om het gezonde hout van de palen te combineren tot nieuwe lange palen. Zo wordt het bouwwerk hersteld in de originele staat, zodat het nog vele jaren mee kan.

13.45 Jan Berkhout (Pieters Bouwtechniek)

CUR handboek funderingsherstel - een jaar ervaring-

Het CUR handboek is nu een jaar in de handel en een overzicht zal worden gegeven over de ervaringen die tot nu toe zijn opgedaan met de strategieën en procedures die zijn gegeven.

13.50 Bouwe Olij (Bouwadviesbureau Strackee)

Het belang van goed bouwhistorisch onderzoek bij funderingsherstel

De beslissing om funderingsherstel uit te voeren bij een rijksmonument moet, zeker bij bijzondere objecten, mede gebaseerd zijn op een gedegen bouwhistorisch onderzoek. Aan de hand van enkele voorbeelden wordt getoond hoe een bouwhistorische analyse de basis vormt voor een beslissing over partieel of integraal herstel.

14.05 Ad van Wensen (KCAF)

Activiteiten van het KCAF in 2012 en 2013 en de samenwerking met F30

Het KCAF is in het voorjaar 2012 opgericht, wat is er in deze periode bereikt en wat zijn de plannen voor de toekomst en hoe vullen de activiteiten van het KCAF en F30 elkaar aan.

14.15 Dr. Jitze Kopinga (Wageningen Universiteit & Research)

Het echte effect van bomen op houten paalfunderingen

Leiden bomen tot droogstand rondom paalfunderingen en hoe lang duurt dat dan. De volgende aspecten komen aanbod 1) effect van grote bomen op binnenterreinen; 2) omvang en tijdsduur van droogstand rondom paalkoppen door wateronttrekking door bomen (welke bomen zijn meest en minst effectief) 3) waar wortelt de boom en waar zitten de paalkoppen; 4) voorbeelden van stadsbomen die tot diepe plaatselijke grondwaterstand verlaging kunnen leiden.

14.30 Marco Hoogvliet (Deltares)

Ook steden zijn gevoelig voor watertekorten ten gevolgen van klimaatverandering

Over de schade die te weinig water in steden kan veroorzaken, als gevolg van klimaatverandering, is op een landelijke schaal nog maar weinig bekend. Deltares heeft daarom gepubliceerde schadecijfers bijeen gezocht en globale ramingen gemaakt. Tevens is op een landelijk schaalniveau in kaart gebracht waar het merendeel van de panden staat dat mogelijk kwetsbaar is voor dalende grondwaterstanden en waar grondwaterstands daling t.g.v. klimaatverandering kan optreden. Het betreft duizenden panden en grote gebieden.

14.45 pauze

15.25 Ing. Peter Nelemans (Fugro, secretaris F3O) en (nader in te vullen)

Woningen in Zaanstad onveilig na verzakking

De Gemeente Zaanstad is de laatste jaren een paar keer geconfronteerd met panden die een hoge zakkingsnelheid hebben t.g.v. een slechte fundering. De directe aanleiding hiertoe was een onderzoek naar de kwaliteit van de fundering door de gemeente in verband met een geplande aanleg van een nieuw riool. Deze presentatie zal in beeld brengen wat de impact was en nog steeds is op de bewoners, de gemeente en het onderzoeksbureau.

15.50 Dr. René Klaassen (SHR)

Verschillen en overeenkomsten in gebruik en gedrag van heipalen in water en grond

De helft van houten heipalen staan onder gebouwen en de andere helft staat onder waterbouwkundige constructies (brughoofden, kademuren). Hoe gedragen de palen zich in deze verschillende omgevingen en zijn hun verschillen gerelateerd aan de verschillende houtsoorten en paaldimensies-keuzen. Een overzicht gebaseerd om zo'n 5.000 palen.

16.00 Harry van Ewijk (IVAM)

Milieuvoordelen houten heipalen en nieuwe nationale regelgeving op dit gebied

Hout als CO₂ opslagplaats en als hernieuwbare grondstof scoort goed op milieuvlak. Per 1 januari 2013 wordt bij een bouwaanvraag een milieuberekening geëist, die gebaseerd is op een LCA of EPD. Wat zijn dit voor instrumenten en hoe komt hierin de materiaalmilieuprestatie van hout tot uiting.

16.15 Ing. André Opstal

Hybride fundering compenseert onvoorspelbare zakkingsverschillen

Voor individuele panden van vóór 1950 die deel uitmaken van een grotere bouweenheid en waarbij funderingsherstel moeten worden uitgevoerd bestaat begin 2012 een nieuwe methode, OFA (Onafhankelijke Funderings Applicatie) fundering. Bij deze methode is het mogelijk om de vernieuwde fundering “na te stellen” om extra scheurvorming te voorkomen. Belangrijk bij niet voorspelbare zakkingsverschillen en verschillend gedrag van oude en nieuwe palen. Een uitleg en overzicht van deze nieuwe fundering (hybride fundering) wordt gegeven.

16.30

Afsluiting door Ir. Peter den Nijs (Wareco, voorzitter F30)